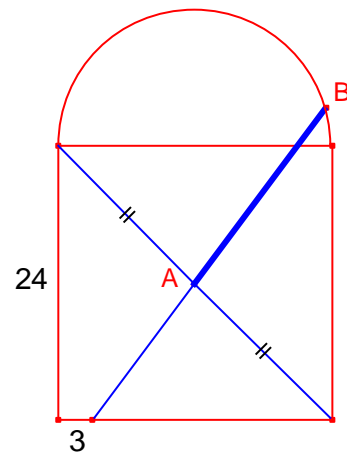

Problemes de Geometria per a l'ESO 277

2761.- En la figura sobre el costat d'un quadrat de costat 24 s'ha dibuixat un semicercle. Calculeu la mesura del segment \overline{AB}

Solució:

Siga el quadrat $DEFG$ de costat $\overline{DE} = 24$.

Siga C sobre el costat \overline{DE} tal que $\overline{DC} = 3$.

A és el centre del quadrat.

La projecció K del punt A sobre el costat \overline{DE} és el punt mig del costat.

$\overline{AK} = 12, \overline{CK} = 12 - 3 = 9$.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle CKA$:

$\overline{AC} = 15$

El punt mig O del costat \overline{FG} , centre de la semicircumferència.

La circumferència de centre O i diàmetre \overline{FG} passa pel punt A .

El triangle $\triangle ABO$ és isòsceles, $\overline{OA} = \overline{OB} = 12$

Siga M el punt mig del segment \overline{AB} .

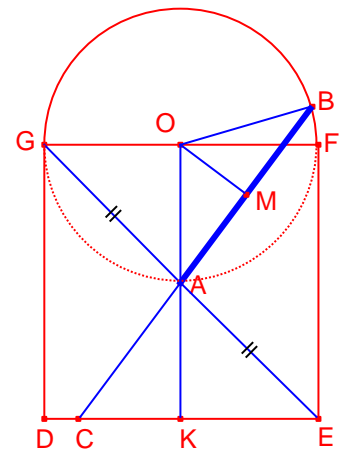
Els triangles rectangles $\triangle CKA, \triangle OMA$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

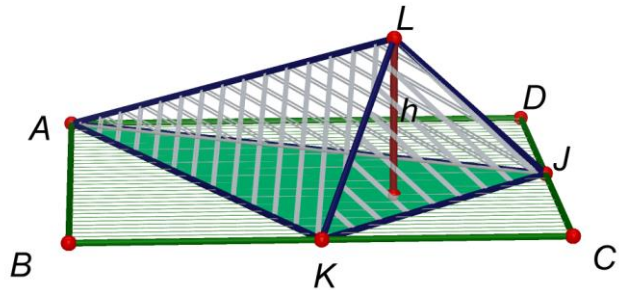
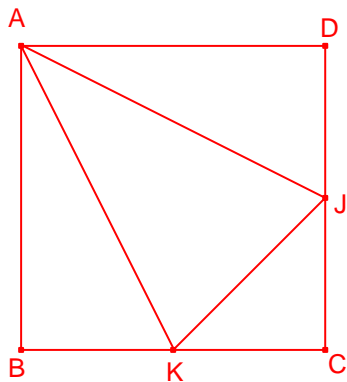
$$\frac{\frac{1}{2}\overline{AB}}{12} = \frac{12}{15}$$

Resolent l'equació:

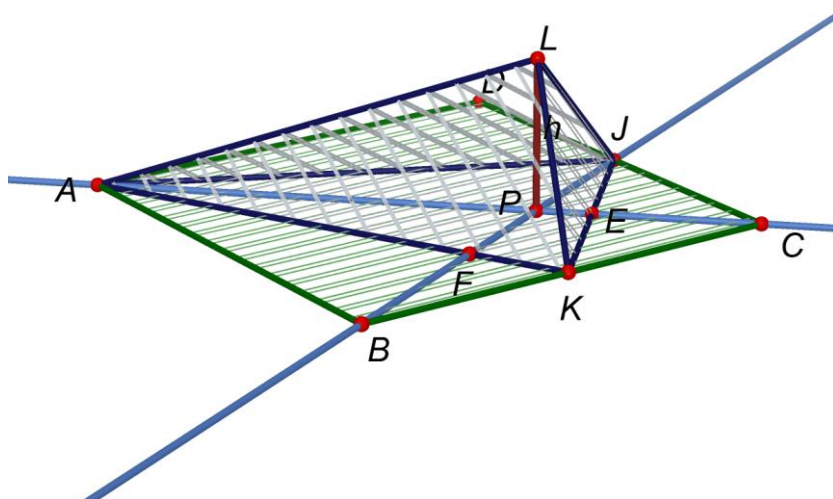
$$\overline{AB} = \frac{96}{5}$$

2762.- Doblegant el quadrat $ABCD$, $\overline{AB} = 1$ a partir del vèrtex A i els punts migs dels costats que no contenen el vèrtex A és forma un tetràedre. Calculeu la mesura de l'altura i el volum del tetràedre resultant.

Solució:

Siga el tetràedre $AKJL$, $\overline{KL} = \overline{JL} = \overline{CJ} = \frac{1}{2}$, $\overline{AL} = \overline{AB} = 1$

$$\overline{KJ} = \frac{\sqrt{2}}{2}, \overline{AK} = \overline{AJ} = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

Siga P la projecció de L sobre la base AKJ .

P és l'ortocentre del triangle isòsceles AKJ .

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $A\hat{E}K$:

$$\overline{AE} = \frac{3}{4}\sqrt{2}$$

L'àrea del triangle AKJ és:

$$S_{AKJ} = \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{3}{4} \sqrt{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{5}}{2} \cdot \overline{FJ}$$

Aleshores:

$$\overline{FJ} = \frac{3\sqrt{5}}{10}$$

Els triangles rectangles $\triangle JEP, \triangle JFK$ són semblants.
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{JP}}{\frac{\sqrt{2}}{2}} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{4}}{\frac{3\sqrt{5}}{10}}$$

Aleshores:

$$\overline{JP} = \frac{\sqrt{5}}{6}$$

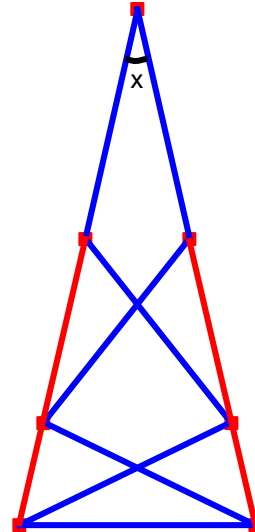
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle JPL$:

$$h = \frac{1}{3}$$

El volum del tetràedre és:

$$V_{AKJL} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{3}{4} \sqrt{2} \cdot \frac{1}{3} = \frac{1}{24}$$

2763.- En la figura, els sis segments blaus són iguals i els dos segments rojos són iguals. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el triangle exterior $\triangle ABC$ que és isòsceles.

El triangle $\triangle CML$ és isòsceles, aleshores:

$$\angle MLC = x$$

$$\angle ANL = 2x$$

El triangle $\triangle ALN$ és isòsceles, aleshores:

$$\angle NAL = 2x$$

Els triangles isòsceles $\triangle ABC$, $\triangle BLA$ són semblants, aleshores:

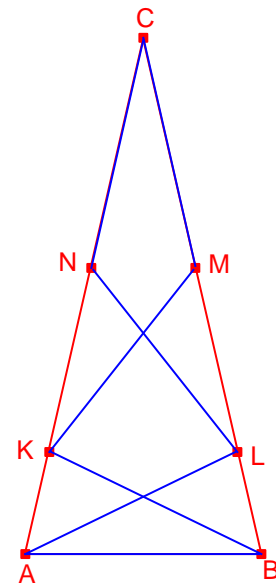
$$\angle LAB = x$$

$$\angle CAB = \angle ABC = 3x$$

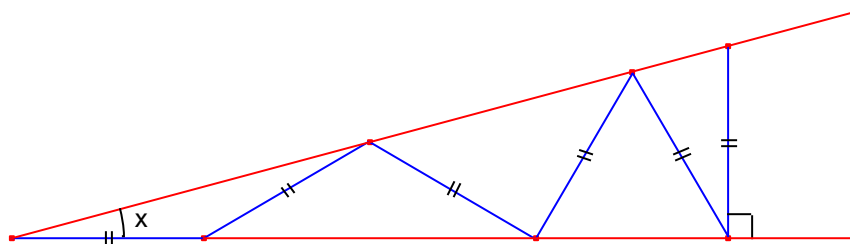
La suma dels angles d'un triangle és 180° :

$$x + 3x + 3x = 180^\circ$$

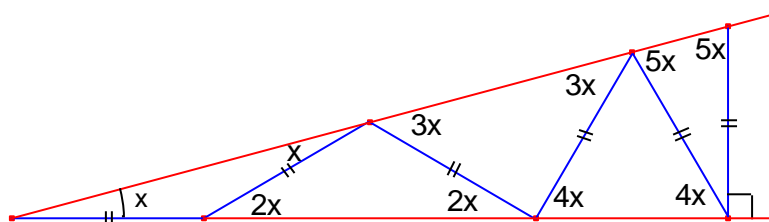
$$x = \frac{180^\circ}{7}$$

2764.- Els sis segments blaus de la figura són iguals.
Determineu l'angle x

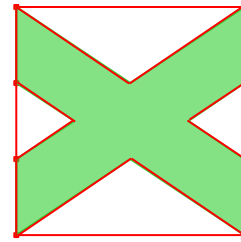

Solució:

$$x + 5x = 90^\circ$$
$$x = 15^\circ$$

2765.- Els costats oposats d'un quadrat s'ha dividit en tres parts iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrats.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = 1$$

Siga $AEBKFLCGDMHJ$ la zona ombrejada.

Els punts H, F pertanyen a la paral·lela mitjana del quadrat

Siga P el punt mig del costat \overline{AB}

Siga Q el punt mig del costat \overline{AD}

Els triangles rectangles $\triangle ABL, \triangle APE$ són semblants i de raó 2:1
 Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{PE} = \frac{1}{2} \overline{BL} = \frac{1}{3}$$

Els triangles rectangles $\triangle ABM, \triangle QHM$ són semblants i de raó 4:1

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{QH} = \frac{1}{4} \overline{AB} = \frac{1}{4}$$

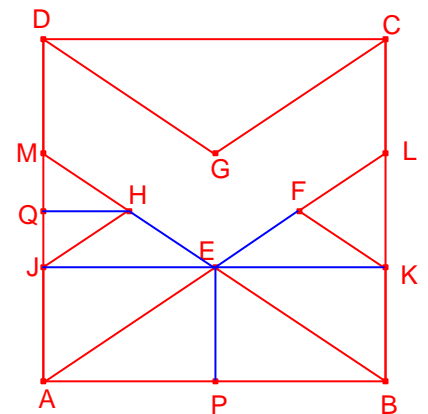
\overline{QH} és perpendicular a \overline{AD} .

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea del quadrat menys dues vegades la suma de les àrees dels triangles $\triangle ABE, \triangle JHM$:

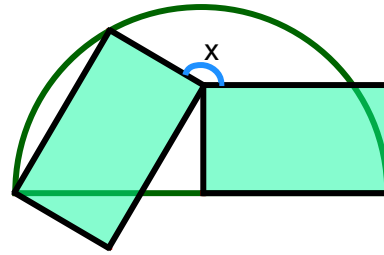
$$S_{\text{ombrejada}} = S_{ABCD} - 2(S_{\triangle ABE} + S_{\triangle JHM}) = 1 - 2\left(\frac{1}{2} \cdot 1 \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4}\right) = \frac{7}{16}$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{ABCD}} = \frac{7}{16}$$

2766.- Els dos rectangles de la figura són iguals.
 Determineu la mesura de l'angle x

Solució:

Siguen els rectangles iguals $OABC, CDEF$.

$$\overline{CE} = \overline{CA}$$

Aleshores, O és el centre de la semicircumferència.

$\angle EDC = 90^\circ$, aleshores els punts D, C, A estan alineats.

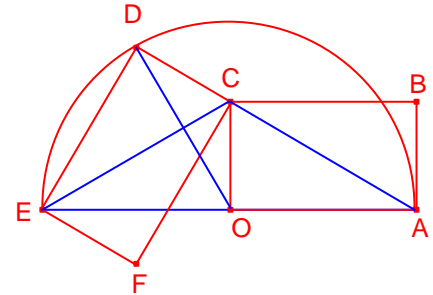
Notem que $\overline{OE} = \overline{OD} = \overline{DE}$

Aleshores, $\angle DEO = 60^\circ$

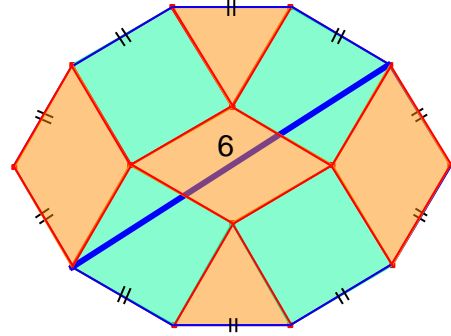
$\angle EAD = 30^\circ$

$\angle ACB = 30^\circ$

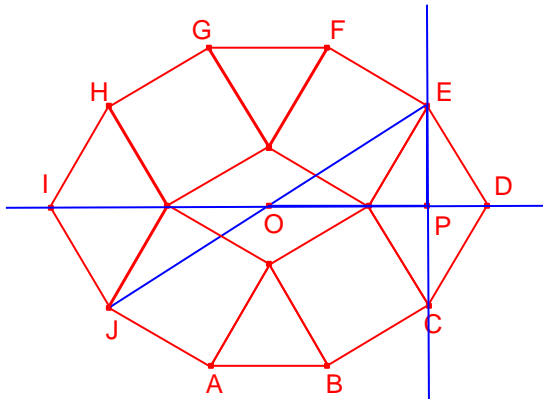
Aleshores, $x = \angle DCB = 180^\circ - \angle ACB = 150^\circ$

2767.- El decàgon de la figura té els costats iguals.
La diagonal assenyalada mesura 6.
Calculeu l'àrea del decàgon.

Solució:

Siga el decàgon equilàter $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga O el centre del decàgon.

El decàgon esrà format per 4 quadrats i 8 triangles equilàters de costat $\overline{AB} = c$

Les rectes IO, CE es tallen en el punt P .

$$\overline{EP} = \frac{\sqrt{3}}{2}c, \overline{OP} = \frac{1 + \sqrt{3}}{2}c, \overline{OE} = 3$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPE$:

$$3^2 = \left(\frac{\sqrt{3}}{2}c\right)^2 + \left(\frac{1 + \sqrt{3}}{2}c\right)^2$$

Simplificant:

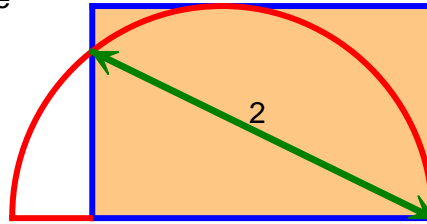
$$c^2 = \frac{36(7 - 2\sqrt{3})}{37}$$

L'àrea del decàgon és:

$$S_{10} = 4 \cdot c^2 + 8 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}c^2$$

$$S_{10} = 4 \cdot \frac{36(7 - 2\sqrt{3})}{37} + 8 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \frac{36(7 - 2\sqrt{3})}{37} = \frac{72(8 + 3\sqrt{3})}{37}$$

2768.- Un rectangle té un costat sobre el diàmetre del semicercle i el costat oposat és tangent al semicercle.
 Calculeu l'àrea del rectangle.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$.

Siga O el centre de la semicircumferència.

Siga T el punt de tangència de la semicircumferència i el costat \overline{CD} .

$OBCT$ és un quadrat.

Siga K el punt del semicercle i del costat \overline{AD} tal que $\overline{BK} = 2$

Siga $\overline{OB} = r$, radi del semicercle.

Siga $\overline{OA} = x$

Siga $\overline{AK} = y$

L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = r(r + x)$$

$$\overline{EA} = r - x$$

Aplicant el teorema de l'altura al triangle rectangle $E\overset{\Delta}{K}B$

$$y^2 = (r + x)(r - x)$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $A\overset{\Delta}{K}B$

$$y^2 = 4 - (r + x)^2$$

Igualant ambdues expressions:

$$(r + x)(r - x) = 4 - (r + x)^2$$

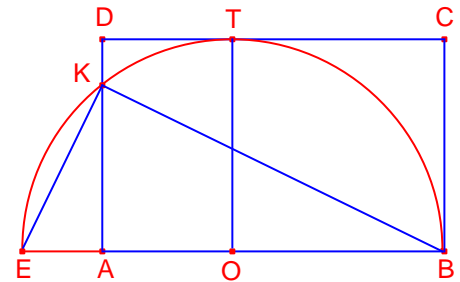
Simplificant:

$$4 = 2(r^2 + rx)$$

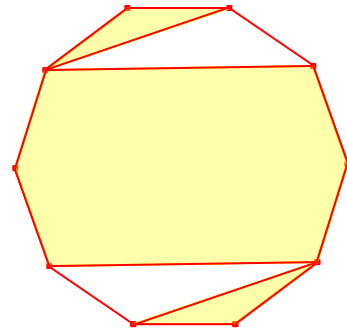
$$r^2 + rx = 2$$

L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = r(r + x) = r^2 + rx = 2$$

2769.- Calculeu la proporció entre les àrees de la zona ombrejada i del decàgon regular de la figura.

Solució:

Siga el decàgon regular $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = c$ i centre O

$$\overline{OA} = \Phi \cdot c$$

L'àrea del decàgon és:

$$S_{10} = 10 \cdot \frac{1}{2} \Phi^2 \cdot c^2 = 5\Phi^2 \cdot c^2 \cdot \sin 36^\circ$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ACJ$

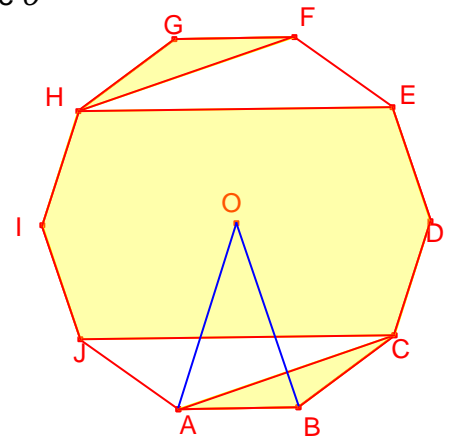
$$\frac{\overline{CJ}}{\sin 54^\circ} = \frac{c}{\sin 18^\circ}, \overline{CJ} = \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c$$

L'àrea del triangle $\triangle ACJ$:

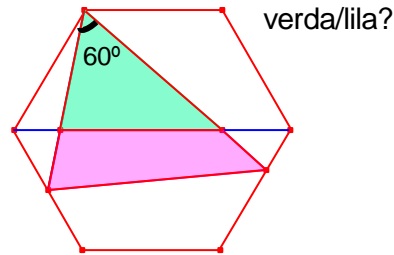
$$\begin{aligned} S_{ACJ} &= \frac{1 \sin 54^\circ}{2 \sin 18^\circ} c^2 \cdot \sin 36^\circ = \cos 36^\circ \cdot \cos 18^\circ \cdot c^2 = \\ &= \cos 36^\circ \sin 72^\circ \cdot c^2 \\ &= 2 \cdot \cos^2 36^\circ \cdot c^2 \cdot \sin 36^\circ = \frac{1}{2} \Phi^2 \cdot c^2 \cdot \sin 36^\circ \end{aligned}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{10} - 2 \cdot S_{ACJ}}{S_{10}} = \frac{4}{5}$$

2770.- Calculeu la proporció entre les àrees de la regió verda i la regió lila

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = 1$ i centre O .

Els triangles $\triangle AME$, $\triangle CLE$ són iguals (ACA)

Aleshores:

$$\overline{LC} = \overline{AM} = \frac{1}{2}, \overline{EM} = \overline{EL}$$

Els triangles $\triangle MFK$, $\triangle EOK$ són semblants i de raó 2:1

Aleshores:

$$\overline{FK} = \frac{1}{3}, \overline{OK} = \frac{2}{3}, \overline{MK} = \frac{1}{2}\overline{EK}$$

Els triangles $\triangle MFK$, $\triangle LKE$, $\triangle LCN$ són semblants.

$$\overline{FM} = \overline{CL}$$

Aleshores:

$\triangle MFK$, $\triangle LCN$ són iguals.

Per tant:

$$\overline{MK} = \overline{LN} = \frac{1}{2}\overline{EK}$$

L'àrea del triangle $\triangle EKL$ és:

$$S_{EKL} = \frac{1}{2}\overline{EK} \cdot \overline{EL} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{1}{2}\overline{EK} \cdot \frac{3}{2}\overline{EK} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{8}\overline{EK}^2$$

L'àrea del triangle $\triangle EMN$ és:

$$S_{EMN} = \frac{1}{2}\overline{EM} \cdot \overline{EN} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{13}{22}\overline{EK} \cdot 2\overline{EK} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{4}\overline{EK}^2$$

Aleshores:

$$\frac{S_{EKL}}{S_{KLN}} = 1$$

